

Kraków, Bańska Bystrzyca i Rzym

tekst: pracownicy CNBiWM
zdjęcie: pracownicy CNBiWM

Na zaproszenie prorektora UPJPII, ks. prof. dr. hab. Józefa Stali, 24 października 2016 roku gościliśmy na UPJPII dwoje profesorów z Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy: prof. dr. hab. Danę Hanesovą i prof. dr. hab. Pavla Hanesa oraz ks. prof. dr. Mirosława Stanisława Wierzbickiego SDB, profesora Papieskiego Uniwersytetu Salezjańskiego w Rzymie (Professore Straordinario di Pedagogia Religiosa, Facoltà di Scienze dell'Educazione, Università Pontificia Salesiana), który w swoich badaniach podejmuje zagadnienia edukacji religijnej. Prof. Hanesova uzyskała dwa doktoraty: z metodologii nauczania języka obcego oraz edukacji religijnej. Od 2005 roku prowadzi zajęcia podejmujące zagadnienia edukacji religijnej w krajach Unii Europejskiej oraz przygotowania nauczycieli do pracy w szkole. Natomiast prof. Hanes podejmuje zagadnienia teologiczne, głównie z zakresu bibliistyki i apologetyki oraz filozofii i etyki. UPJPII ma już podpisaną umowę o współpracy z Papieskim Uniwersytetem Sa-

lezjańskim w Rzymie, obecnie przygotowywana jest umowa w ramach programu Erasmus+ z Uniwersytetem Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy. Ksiądz prorektor i wszyscy goście uczestniczyli także jako prelegenci w międzynarodowej konferencji *Nauki humanistyczne i społeczne wobec fenomenu ciszy*, zorganizowanej przez Krakowską Akademię im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy (Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici) został powołany 1 lipca 1992 roku. Nosi imię wybitnego uczonego słowackiego czasów oświecenia. Uczelnia ma 6 wydziałów: Wydział Ekonomiczny (Ekonomická fakulta); Wydział Nauk Humanistycznych (Filozofická fakulta); Wydział Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych (Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov); Wydział Nauk Przyrodniczych (Fakulta prírodných vied); Wydział Pedagogiczny (Pedagogická fakulta); Wydział Prawa (Právnická fakulta). ■

Inauguracja i jubileusz na Uniwersytecie Trzeciego Wieku

tekst: Irena Szlachta

zdjęcia: Stanisław Balon, Jerzy Dominik Snopiński

Uniwersytet Trzeciego Wieku UPJPII rozpoczął piąty rok swojej działalności. Uroczystość jubileuszowa połączona z inauguracją roku akademickiego odbyła się 27 października 2016 roku. Przybyłych powitał rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak.

Następnie rozpoczęła się Eucharystia pod przewodnictwem Jego Ekscelencji ks. bp. prof. dr hab. Romana Pindla. Koncelebransami byli: były prorektor UPJPII ks. prof. dr hab. Maciej Ostrowski, prodziekan Wydziału Teologicznego ks. dr hab. Roman Bogacz, prof. UPJPII, prodziekan Wydziału Teologicznego, a zarazem kierownik UTW ks. dr hab. Jan Dziedzic, prof. UPJPII, ks. dr hab. Szymon Drzyżdzyk oraz ks. kanclerz Andrzej Lichosyt.

Podczas mszy świętej homilię wygłosił bp Roman Pindel. Odnosząc się do czytanego w tym dniu fragmentu Listu do

Efezjan (6, 10–20) stwierdził, że chrześcijanin to człowiek walki. Życie to walka duchowa z szatanem, grzechem i ze swoimi słabościami. Modlitwa motywuje do tej walki, a bez przyzywania Boga nie ma zwycięstwa.

Nawiązaniem do jubileuszu było przybliżenie przez słuchaczkę panią Teresę Kubalę pięcioletniej historii UTW. Wspomniała m.in., że jedną z osób uczęszczających na zajęcia od początku istnienia UTW jest dr Barbara Salomea Swolkień, która za dwa lata będzie obchodzić setne urodziny. Ksiądz bp Roman Pindel wręczył pani Barbarze dyplom Honorowego Słuchacza UTW UPJPII, życząc jej dużo zdrowia i błogosławieństwa Bożego na kolejne lata. Były kwiaty, jubileuszowa publikacja *Seniorzy na Uniwersytecie Jana Pawła II* i oczywiście wykonane przez chór i obecnych tradycyjne *Sto lat* – z małą korektą, gdyż Honorowej Słuchaczce UTW zaśpiewano „dwieście lat”.

Następnie kierownik UTW ks. Jan Dziedzic podziękował ks. biskupowi i kapłanom sprawującym Eucharystię, wykładowcom i osobom realizującym program edukacyjny na UTW, swoim współpracownikom i studentom aktywnym w pracy na rzecz UTW. Były również podziękowania dla wszystkich, którzy przyczynili się do powstania wspomnianego już wydawnictwa jubileuszowego. W imieniu słuchaczy słowa wdzięczności władzom uniwersyteckim, wykładowcom i osobom organizującym działalność na UTW przekazała słuchaczka, pani Zofia Szymula. Po błogosławieństwie nastąpiła swoista immatrikulacja, czyli rozdanie indeksów słuchaczom pierwszego roku. Na zakończenie ks. Jan Dziedzic, dziękując obecnym za przybycie, zaprosił wszystkich na mały poczęstunek i zachęcił do zakupu książki *Seniorzy na Uniwersytecie Jana Pawła II*. ■

O Uniwersytecie Trzeciego Wieku z okazji jubileuszu

tekst: Irena Szlachta

zdjęcie: Jerzy Dominik Snopiński

W bieżącym roku Uniwersytet Trzeciego Wieku na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie obchodzi pięciolecie swego istnienia. Jubileusz jest okazją do podsumowań i ocen.

Decyzja o powołaniu UTW zapadła w roku 2011. Oferta została skierowana do osób w wieku 50+, które zakończyły działalność zawodową, ale czują potrzebę dalszego rozwoju intelektualnego i duchowego. Zadanie zorganizowania UTW powierzono aktualnemu prodziekanowi Wydziału Teologicznego ks. dr. hab. Janowi Dziedzicowi, prof. UPJPII. Pełnomocnikiem rektora ds. UTW został ówczesny prorektor UPJPII, ks. prof. dr hab. Maciej Ostrowski. Propozycję realizacji obsługi administracyjnej słuchaczy otrzymała mgr Małgorzata Szewczyk. W wyniku przeprowadzonej pierwszej rekrutacji przyjęto 241 studentów i już dziesiątego października 2011 roku odbyła się inauguracja roku akademickiego dla studentów UTW. W kolejnych latach zainteresowanie UTW rosło, o czym świadczy stale zwiększająca się liczba słuchaczy. Początkowo UTW miał swą siedzibę przy ul. Franciszkańskiej 1. Potem był również gmach Biblioteki Głównej przy ul. Bobrzyńskiej 10. Aktualnie zajęcia odbywają się przy ul. Bernardyńskiej 3.

Obecnie Uniwersytetem nadal kieruje ks. dr hab. Jan Dziedzic, prof. UPJPII. W zapewnieniu dobrego funkcjonowania UTW pomaga obecna sekretarka mgr Marta Obrok, która podobnie jak jej poprzedniczka stara się jak najlepiej zaspokajać potrzeby stale rosnącej liczby słuchaczy.

Uniwersytet Trzeciego Wieku na UPJPII jest placówką dydaktyczną i jednym z głównych celów jej działalności jest włączanie osób starszych do systemu kształcenia ustawicznego.

Podstawową formą działalności edukacyjnej na UTW są wykłady z dziedziny filozofii, teologii, nauk społecznych i historii. Podejmowane są również problemy współczesności. Wykładowcami są

nauczyciele akademicki UPJPII i zaproszeni goście. W ciągu pięciu lat 86 wykładowców wygłosiło 352 wykładów.

Uniwersytet oferuje słuchaczom szeroki i stale wzbogacany program zajęć fakultatywnych. Należą do nich:

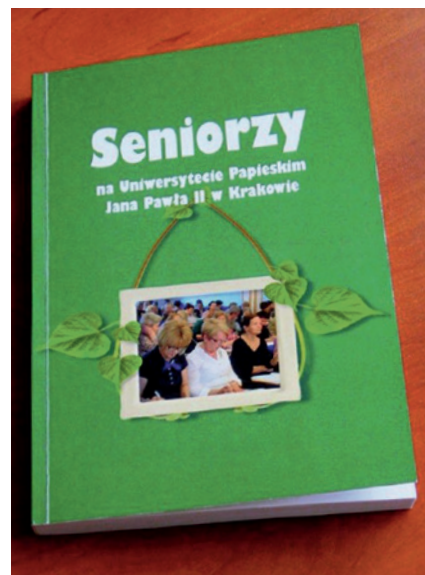
- realizowane w ramach programu turystycznego wycieczki, wyjazdy rehabilitacyjne oraz zwiedzanie z przewodnikiem Krakowa i okolic;
- wyjścia na imprezy kulturalne: do teatru, opery, kina, na koncerty;
- lektoraty języków obcych: angielskiego, niemieckiego, francuskiego, a obecnie również hiszpańskiego;
- kursy komputerowe;
- ćwiczenia na siłowni UPJPII i popularne „chodzenie z kijkami”, czyli nordic walking;
- możliwość udziału w warsztatach artystycznych zarówno seniorów, jak i ich wnuków;
- chór.

Przewidziano również program o charakterze religijnym: wspólne msze święte, dni skupienia, pielgrzymki, spotkania mikołajowe czy oplatkowe.

UTW był jednym z organizatorów międzynarodowej konferencji naukowej: *Starość. Problem czy szansa?*, która odbyła się 15 maja 2014 roku. Celem konferencji było pokazanie, że człowiek stary ma prawo, jak każdy, być traktowany podmiotowo i może odegrać twórczą rolę w kształtowaniu rzeczywistości. Postanowiono także uczestniczyć w programie Erasmus. W związku z tym odbyły się już spotkania z organizacjami senioralnymi z Włoch, Chorwacji i Niemiec.

Wzrasta również liczba słuchaczy pomagających jako wolontariusze m.in. w pracach administracyjnych w sekretariacie, jak i podczas wydarzeń organizowanych na UTW.

Studenci uczestniczą w akcjach pomocy dla innych, przeprowadzając m.in. zbiórki pieniędzy na misje, na rzecz Hospicjum św. Łazarza czy zbiórki darów dla dzieci z krakowskiego Domu Dziecka św. Ludwiki.

Więcej informacji na temat UTW można znaleźć na stronie internetowej: www.utw.upjp2.edu.pl.

Liczba słuchaczy sukcesywnie wzrasta. Rok akademicki 2016/2017 rozpoczęło 680 osób. Wśród nich jest studentka, która za dwa lata będzie obchodzić setne urodziny.

Utrzymanie zainteresowania seniorów studiami na naszym UTW wymaga, aby oferta edukacyjna była stale poszerzana o nowe propozycje, tak aby przyciągała nowych słuchaczy. W bieżącym roku akademickim planowane jest m.in. wydanie podręcznika z wykładami dla studentów UTW *W trosce o religijną dojrzałość*, stworzenie koła biblijnego, prowadzenie seminariów, powołanie grupy teatralnej, sekcji fotograficznej i klubu szachowo-brydżowego. Realizacja zamierzeń i bieżąca sprawna obsługa tak dużej liczby słuchaczy stanowią jednak spore wyzwanie dla kierownika UTW i sekretariatu. Potrzeba wzmocnienia kadrowego oraz przydzielenia dodatkowego pomieszczenia dla potrzeb UTW staje się sprawą coraz pilniejszą.

Więcej na temat pięcioletniej obecności seniorów w murach papieskiej uczelni można przeczytać w wydanej z okazji jubileuszu książce *Seniorzy na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie*. ■

Erasmus+ w Zakopanem

tekst: Jolant Nieścior, Iwona Bąk
zdjęcia: pracownicy CNBiWM

W ramach podsumowania drugiego semestru roku akademickiego 2015/2016 dla naszych zagranicznych kolegów, studentów programu Erasmus+ pracownicy CNBiWM zorganizowali wyjątkową wyprawę do Zakopanego. W wyjeździe uczestniczyli studenci z Włoch, Niemiec, Portugalii i polscy studenci, opiekunowie *buddies*. Niestety w stolicy polskich Tatr aura była pochmurna i dżdżysta, góry zasnuwane chmurami i mgłami. Cóż, z planowanego podejścia na Kasprowy Wierch musieliśmy zrezygnować... ale przecież w tak magicznym miejscu nawet w deszczu można ciekawie spędzić czas. Ubrani w kolorowe peleryny, zamiast w góry lub dolinki ruszyliśmy na Krupówki. Tam nasi zagraniczni koledzy mogli oglądać regionalne pamiątki, rękodzieła ludowe, tradycyjne elementy strojów góralskich i... ciupagi. Oczywiście była również degustacja oscypków. Następnie odwiedziliśmy Muzeum Tatrzańskie im dr. Tytusa Chałubińskiego i Muzeum Stylu Zakopiańskiego im Stanisława Witkiewicza – popularną Kolibę. To wyjątko-

we miejsce, gdzie poznaliśmy elementy tradycyjnego stylu podhalańskiego, nie tylko budowy drewnianych domów, ale również wyposażenia, mebli i rzemiosła artystycznego. Idąc najstarszą ulicą Zakopanego – Kościeliską, podziwialiśmy zespół góralskiej zabudowy drewnianej, m.in. Zagrodę Gąsieniców, Karcznię u Wnuka (gdzie spróbowaliśmy kwaśnicy, moskoli i placków zbójnickich), stary drewniany Kościół Matki Bożej Częstochowskiej. Nawet deszcz przestał nam przeszkadzać.

A wieczorem dotarliśmy do Kościeliska, gdzie w Zajeździe Józef (u wylotu

Doliny Kościeliskiej) czekała na nas góralska biesiada. Przy dźwiękach góralskiej muzyki rozpoczęła się lekcja góralskiego tańca. Był styl juhaski i solowy, niestety zbójników nie było – więc tego stylu nie poznaliśmy. Nasi zagraniczni koledzy byli pełni podziwu dla naszej kondycji i chętnie (choć nie bez trudności) sami próbowali tańczyć.

Kolejny dzień również był pochmurny, ale już bez deszczu. Patrzyliśmy w niebo z nadzieją, że chmury się rozstąpią i ukaże się piękna panorama Tatr. Niestety pogoda nie zachęcała do górskich wycieczek. Wybraliśmy się więc do Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach. Zapoznaliśmy się z historią świątyni, przeszliśmy drogą krzyżową i podziwialiśmy ołtarz papieski w parku fatimskim, przy którym Jan Paweł II odprawił mszę świętą w Zakopanem pod Krokwią 6 czerwca 1997 roku.

Gdy opuszczaliśmy to wyjątkowe miejsce, zza chmur wyłonił się Giewont (legendarny Śpiący Rycerz) i krzyż na jego szczycie. To było magiczne pożegnanie.

Trochę żał, że nie zdobyliśmy żadnego szczytu, ale był to wspaniały czas z góralską tradycją, kulturą i przede wszystkim gościnnością.

Studenci Erasmusu byli zachwyceni i zapewniali, że nigdy tej wyprawy nie zapomną. ■

Stypendium w Polskiej Stacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk w Wiedniu

tekst: Paweł Kajzar, doktorant na Wydziale Historii Sztuki i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII

Praktykę realizowaną w ramach programu Erasmus+ odbyłem w Polskiej Stacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk w Wiedniu w terminie od kwietnia do czerwca 2016 roku. Moimi opiekunami w stacji byli prof. Bogusław Dybaś, dr Anna Ziemska oraz mgr Lidia Gerc.

Do moich głównych zadań należały obsługa biblioteki i pomoc w organizacji konferencji naukowych oraz sporządza-

nie z nich sprawozdań; uczestniczyłem także w realizacji projektów badawczych, między innymi dotyczących rodziny Lanckorońskich; brałem udział w procesie wydawniczym publikacji Stacji – tworzyłem indeksy osobowe i geograficzne. Poprzez aktualne badania miałem także kontakt z archiwaliami.

Dzięki praktykom zdobyłem doświadczenie w zakresie funkcjonowania Stacji, poznałem kulturę i zobaczyłem

najważniejsze zabytki nie tylko Wiednia i Austrii, ale także Słowacji (między innymi Bratysławy) i Węgier (między innymi Budapesztu). Praktyki pozwoliły mi także podszlifować język angielski.

Serdecznie zachęcam studentów i doktorantów do wyjazdów zagranicznych. Dzięki nim można zdobyć nie tylko doświadczenie naukowe i zawodowe, ale przede wszystkim poznać kulturę i historię danego miejsca. ■

Z wizytą w Centrum Językowym Uniwersytetu w Trewirze

tekst: Marta Krzanowska, Maria Banach, Bożena Tuszewska

W okresie pomiędzy 17 a 24 czerwca 2016 roku grupa trzech pracowników Międzywydziałowego Studium Języków Obcych UPJPII realizowała pobyt na Uniwersytecie w Trewirze (Zachodnie Niemcy), intensywnie uczestnicząc w różnorodnych spotkaniach specjalistycznych (o charakterze administracyjnym i dydaktycznym) oraz biorąc udział w licznych hospitacjach z zajęć z zakresu języków nowożytnych (język angielski, język niemiecki) oraz języków starożytnych (greka, łacina).

Postacią niezwykle aktywną i w pracy w najwyższym stopniu bardzo dobrze zorganizowaną (a jakże – przecież jesteśmy w Niemczech) okazał się kierownik Studium Językowego Peter Knopp, który przy okazji ujawnił swoje zainteresowania historyczno-archeologiczne i umiejętności przewodnika turystycznego, kiedy oprowadzał nas po swoim rodzinnym mieście.

Centrum Językowe Uniwersytetu w Trewirze to samodzielna jednostka, prowadząca kursy języków nowożytnych: angielskiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego, chińskiego, japońskiego, rosyjskiego, portugalskiego. Współpracuje również z filologią klasyczną i slawistyką. W odniesieniu do języków nowożytnych obowiązuje zasada, aby zajęcia prowadził *native speaker*. Zajęcia językowe prowadzone są do poziomu B2, jedynie angielski do poziomu C1. Każdy semestr kończy się egzaminem, a semestr finalny egzaminem certyfikowanym (UNICert). Studenci, aby sfinalizować kurs, muszą zaliczyć na 60% każdą z kompetencji językowej (czytanie, pisanie, mówienie, słuchanie). Jeśli któraś z nich zaliczą na niższym poziomie procentowym, są zobowiązani powtórzyć kurs. Na drugim stopniu studiów wymagana jest znajomość języka na poziomie C1. Uczestniczyliśmy w kilkorgu zajęć z języka angielskiego na poziomie B2, który prowadzi się jako tzw. *General English* oraz jako zajęcia wyspecjali-

zowane, nastawione na ćwiczenie poszczególnych kompetencji (między innymi słownictwo akademickie, komunikacja pisemna i werbalna). Duże wrażenie wywarły na nas zajęcia z języka angielskiego prowadzone przez p. Christianę Overtenf-Goddwin z zakresu słownictwa akademickiego: w części pierwszej grupa bardzo aktywnie pracowała podczas omawiania prezentacji, a potem odgrywała scenki na wybrane tematy. Mogliśmy również zobaczyć kursy języka niemieckiego przeznaczone dla obcokrajowców. Prowadzone są one dla trzech grup: studentów zagranicznych, cudzoziemców nieposiadających obywatelstwa przygotowujących się do egzaminu C1 (umożliwiającego pójście na studia) oraz dla osób mających status uchodźcy realizujących roczne kursy całodniowe kończące się uzyskaniem poziomu B2. Kursy zwykle A1, A2 prowadzone są w wymiarze 10 godzin tygodniowo. Studium Językowe w Trewirze ma również ofertę płatnych kursów wakacyjnych.

Ponieważ grupa odwiedzająca Uniwersytet w Trewirze miała w składzie dwóch klasyków, w układzie wyjazdowego programu nie mogło w sposób oczywisty zabraknąć hospitacji zarówno zajęć językowych z języka starogreckiego, jak i języka łacińskiego.

Studenci uczelni wyższych w Niemczech są zobowiązani, realizując kierunki humanistyczne na wyższych uczelniach, do złożenia egzaminu tzw. Latinum i Graecum, czyli całości kursu języka łacińskiego i języka starogreckiego (oprócz tych, którzy owo Latinum i Graecum zrealizowali na etapie szkoły średniej). Takie uzupełniające kursy języka łacińskiego i greckiego dla swoich studentów humanistów realizuje również Uniwersytet w Trewirze. Ogólna liczba zajęć z zakresu takiego kursu to 120 godzin (łacina) i znacznie szerszy kurs języ-

ka greckiego (minimum 270 godzin). Spotkania lektoratowe odbywają się dwa razy w tygodniu. Dla tych, którzy w tempie przyspieszonym muszą lub chcą zdać egzamin z obu języków, organizowane są również intensywne, odpłatne kursy wakacyjne, które odbywają się w krótszym czasie, a zajęcia są jeszcze bardziej skondensowane.

Z obserwacji hospitacyjnych i szczegółowych rozmów przeprowadzonych z lektorami prowadzącymi zajęcia oraz studentami wynika, że studenci bardzo solidnie przygotowują się do zajęć i biorą w nich czynny udział.

Dużą część pracy wykonują w domu, a na zajęciach (lektorat – translatorium pana Siegera) prezentują swoje przykładowe tłumaczenia, wcześniej przemyślane i sprawdzone w oparciu o komentarz gramatyczno-tekstowy zawarty w podręczniku. Jeżeli zajęcia mają charakter propedeutyczny przed właściwą pracą tłumaczeniową i dotyczą konkretnego zakresu poznawanej gramatyki, to również sprowadzają się w dużej części do korekty zadanych wcześniej ćwiczeń, utrwalających zjawiska gramatyczno-składniowe (zajęcia pani Beer).

Z uwagą i podziwem śledziłyśmy zajęcia translatoryjne pana Siegera (łacina – zajęcia oparte na fragmencie tekstu Liwiusza *Ab urbe condita*) oraz pani Schwind (greka – zajęcia oparte na fragmentach tekstów presokratyków), na których zarówno prowadzący, jak i studenci wykazywali się niebywałą drobiazgowością i cierpliwością w analizie tekstów zleconych do pracy domowej, a na zajęciach korygowanych, uzupełnianych i ostatecznie akceptowanych pod kątem przekładu.

Jako ciekawostkę należy przytoczyć fakt, że niemiecka szkoła nauczania języka łacińskiego propaguje wymowę nieco różniącą się od naszych zasad pronuncjacji tego języka, o czym obie strony spotkania polsko-niemieckiej grupy klasyków z zainteresowaniem rozmawiały, przytaczając szereg przykładów (nie omieszkamy o tym opowiedzieć naszym studentom).

A teraz coś z zakresu historii miasta, jako że nie byliśmy w stanie oprzeć się jego antycznemu urokowi.

Trewir to najstarsze niemieckie miasto, zamieszkiwane niegdyś przez celtyckie plemię Trewerów. Początki miasta sięgają czasów rzymskich, o czym przypomina napis na Czerwonym Domu, znajdującym się przy trewirskim rynku: „Ante Romam Treviris stetit annis mille trecentis...”.

Z okresu rzymskiego zachowało się sporo zabytków: Porta Nigra, termy cesarskie Konstancjusza, termy Barbary, pozostałości amfiteatru, bazylika Konstantyna (Aula Tronowa), rzymski most na rzece Mozeli.

Prawdziwą radością dla klasyków był widok z okna na Porta Nigra (Czarną Bramę), wybudowaną przez Rzymian w II wieku, po podboju Trewerów w 16 roku p.n.e. i założeniu miasta, ku czci Augusta, nazwanego Augusta Treverorum. Brama ta swój obecny kolor zawdzięcza działaniu mikroorganizmów.

Na przełomie III i IV wieku Trewir był siedzibą cesarza Konstantyna, a także od III wieku siedzibą chrześcijańskiego biskupstwa. Z późniejszych zabytków należy wspomnieć Kościół Najświętszej Marii Panny oraz Katedrę św. Piotra, gdzie przechowywana jest szata Chrystusa, w której, według tradycji, przeszedł drogę krzyżową.

Prawdziwą gratką stanowiły liczne łacińskie napisy znajdujące się na murach budynków. Wyjątkową niespodzianką był fakt, że mogliśmy zobaczyć wystawę poświęconą Neronowi (który, notabene, z Trewirem nie ma nic wspólnego). Wybrałyśmy się również na wycieczkę do pobliskiego (60 km) Luksemburga.

Wszystkich naszych studentów zapraszamy w imieniu trewirskiego Biura Erasmus do odwiedzenia Uniwersytetu w Trewirze, a pracowników UPJPII zachęcamy do czynnej współpracy z tą uczelnią. ■

Praktyki w Deutsch-Polnischer Verein Cottbus, Niemcy w ramach programu Erasmus+

tekst i zdjęcie: Klaudia Dudka, Aneta Krempa

Jesteśmy studentkami pracy socjalnej, obecnie po drugim roku studiów. W tym roku zdecydowałyśmy się na zagraniczne praktyki w ramach programu Erasmus+. Swoją dwumiesięczną przygodę rozpoczęłyśmy 1 lipca w pięknym mieście Cottbus. Pomimo niewielkiej liczby ludności istnieje i dobrze funkcjonuje tam dużo instytucji o charakterze socjalnym. Spośród nich wybrałyśmy niemiecko-polskie stowarzyszenie dla dzieci i młodzieży. Przez dwa miesiące pracowałyśmy z dziećmi w różnym wieku. Poprzez zabawę uczyłyśmy ich języka polskiego, wspólnie poznawaliśmy kulturę zarówno Polski, jak i Niemiec. Pomagałyśmy w planowaniu oraz organizowaniu projektów socjalnych dla młodzieży, w których również mogłyśmy brać udział. Dzięki tym projektom nauczyłyśmy się, jak współpracować z młodzieżą. Jednym z najlepszych projektów był dla nas tygodniowy wyjazd na

wyspę Hiddensee. Przeznaczony był on tylko dla dziewcząt – rozmawiałyśmy na temat roli kobiety w dzisiejszych czasach. Nasze młodsze koleżanki uczyły się podstawowych rzeczy, takich jak przygotowywanie posiłków oraz dbanie o czystość. Pomimo wielu obowiązków projekt był dla wszystkich świetną zabawą.

Dzięki praktykom zdobyłyśmy ogromne doświadczenie, poznałyśmy wielu wspaniałych ludzi, kulturę innego kraju, różne metody pracy zarówno z młodymi, jak i starszymi osobami. Miałyśmy także szansę poznać pracę innych placówek socjalnych oraz wziąć udział w wydarzeniach przez nie organizowanych. Pomimo wielu obowiązków miałyśmy również czas na zwiedzanie innych miast oraz odpoczynek. Serdecznie zachęcamy do odbycia praktyk zagranicznych w ramach programu Erasmus+. ■

Powitanie zagranicznych studentów

tekst: Pracownicy CNBiWM

zdjęcie: Tomasz Książ

Z inicjatywy pracowników Centrum Naukowo-Badawczego i Współpracy Międzynarodowej UPJPII zagraniczni studenci biorący udział w programie Erasmus+ zostali uroczysto powitani w ramach tzw. Orientation Days 6 października 2016 roku. W pierwszym semestrze 2016/2017 na UPJPII gościmy 21 studentów z 6 krajów: Hiszpanii (2), Portugalii (4), Włoch (5), Chorwacji (4), Niemiec (3) i Słowacji (3).

Najpierw wszystkich zgromadzonych gości powitał ks. prof. dr hab. Józef Stala, prorektor ds. potencjału naukowego i współpracy międzynarodowej. W spotkaniu uczestniczyli również goście ze Stanów Zjednoczonych, w tym stypendystka Fulbright English Teaching Assistant Program, pani Madison Harry, która w tym roku akade-

mickim prowadzi zajęcia dla studentów i pracowników UPJPII. Studenci wymiany zagranicznej mieli też okazję posłuchać krótkiego wykładu wygłoszonego przez dr. Piotra Drąga na temat UPJPII i jej patrona św. Jana Pawła II.

Po części oficjalnej studenci UPJPII, którzy opiekują się naszymi gośćmi, oprowadzili ich po Starym Mieście oraz obiektach uczelni. Kolejną atrakcją przygotowaną przez zespół CNBiWM było wspólne zwiedzanie Kazimierza w tzw. meleksach, podczas którego studenci mogli lepiej poznać tę część Krakowa, jej klimatyczne ciasne uliczki i stare kamienice.

Spotkanie zostało zorganizowane z myślą o studentach zagranicznych, rozpoczynających naukę w UPJPII. Na uczestników programu czekał słodki

poczęstunek oraz zestawy upominków. Mamy nadzieję, że zorganizowanie powitania studentów zagranicznych biorących udział w programie Erasmus+ stanie się tradycją UPJPII i na stałe wpisze się w kalendarz wydarzeń organizowanych przez uczelnię. Warto podkreślić, iż znalezienie się w nowym środowisku kulturowym może być trudne dla studentów z zagranicy.

Pracownicy CNBiWM wspierają swoimi działaniami studentów w codziennych sprawach związanych z życiem studenckim, a także pomagają w asymilacji do nowego środowiska.

Życzymy naszym studentom wielu sukcesów i wyzwań podczas pobytu na naszej uczelni. ■

Ścieżkami religijnych okolic Krakowa

tekst i zdjęcie: Aleksandra Siurnicka

W piątek 3 czerwca 2016 roku studenci drugiego roku turystyki religijnej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie udali się na wycieczkę do Bochni i Staniątek. Wyjazd odbył się w ramach przedmiotu *Okolice Krakowa* – miejsca turystyki religijnej, prowadzonego przez dr Annę Wajdę, która wycieczkę zorganizowała i towarzyszyła nam w jej czasie. Dużą radością była również obecność pomysłodawcy i współtwórcy kierunku turystyka religijna oraz opiekuna naszego roku – ks. dr. hab. Romana Bogacza.

Pierwszym miejscem, do którego się udaliśmy, była Kopalnia Soli w Bochni, gdzie mogliśmy choć na chwilę przenieść się w czasie, zaczynając od Bolesława Wstydlivego i księżnej Kingi. Mieliśmy okazję poznać fascynującą historię górnictwa solnego, zobaczyć, jak wyglądała praca górników i uświadomić sobie, jak trudnym to było zajęciem. Część trasy pokonaliśmy podziemną kolejką, natomiast trochę później spotkała nas jedna z największych atrakcji bocheńskiej kopalni – podziemna przeprawa łodzią przez zalaną solanką komorę, czemu towarzyszyły barwne opowieści dwóch flisaków o tajemniczych za-

kamarkach kopalni. Urozmaiceniem były multimedialne ekspozycje, ukazujące przemawiających królów czy pracujących górników. Można też było usłyszeć odgłosy spadających kamieni i zacieśniania się ścian kopalni. W czasie przerwy na odpoczynek w komorze Ważyn każdy znalazł coś dla siebie, a niektórzy wykorzystali okazję, by pograć w piłkę na podziemnym boisku sportowym czy zjechać 140-metrową zjeżdżalnią wzdłuż pochylni. Na koniec nie pozostało już nic innego, jak udać się do przepięknej kaplicy św. Kingi.

Kolejnym punktem wycieczki było Opactwo Świętego Wojciecha Sióstr Benedyktyn w Staniątkach, które liczy już 800 lat i jest najstarszym klasztorem benedyktyn w Polsce. Obejrzelśmy tam XIII-wieczny kościół pw. Najświętszej Marii Panny i św. Wojciecha wraz z kaplicą cudownego obrazu Matki Bożej Bolesnej. Wysłuchaliśmy wielu opowieści z historii tułejczego zakonu, które przytoczyła nam jedna z 13 przebywających w klasztorze sióstr – pełna humoru siostra Benedykta.

Po dniu pełnym wrażeń, w pozytywnych nastrojach i z myślą o kolejnych wyjazdach, powróciliśmy do Krakowa. ■

Kadry miłosierdzia

tekst: Maria Szajny

zdjęcia: Tomasz Domalewski

Choć doskonale wiemy, że wszystko, co dobre, szybko się kończy, trudno uwierzyć, jaki czas minął od Świątowych

Dni Młodzieży w Krakowie. Jednak na zawsze z młodymi zostaną wspomnienia spotkań z ludźmi z całego świata, gościn-

ność Polaków oraz iskra miłosierdzia, jaką wszyscy goście zabrali z powrotem do swojej ojczyzny. Ale to jeszcze nie koniec.

którym nie było dane w nich uczestniczyć. Przejmujący wiersz, reportaże ekipy JP2TV oraz rozmowa – te elementy przesądziły o sukcesie ekspozycji, która – sądząc po liczbie gości – zainteresowała wszystkich przybyłych: władze uczelni, wykładowców, studentów i gości wystawy. W ramach *Kadrów miłosierdzia* Samorząd Studencki przygotował konkurs na najlepszego fotografa amatora wystawy. „Te zdjęcia nie są absolutnie amatorskie, nie można tego mylić. Chodziło o to, że te fotografie zostały zrobione nie przez profesjonalistów, to znaczy nie przez ludzi, którzy pracowali podczas ŚDM dla redakcji czy agencji prasowych. Natomiast nie zmienia to faktu, że zdjęcia są przepiękne” – dodaje Jakub Stoszek, odpowiedzialny za selekcję i wybór zdjęć. Zwycięzcą w konkursie okazał się Łukasz Kalawski. Wystawa prac młodych fotografów (dostępna do 16 listopada w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej przy ulicy Rajskiej, a następnie w Instytucie Pracy Socjalnej przy ulicy Bernardyńskiej 3) to tylko przedsmak dalszych działań UPJPII w kwestii promowania uczelni oraz Światowych Dni Młodzieży. ■

Po lipcowych wydarzeniach pozostało nam mnóstwo emocji i uczuć zamkniętych w fotografiach. Dlatego nie bez powodu wystawę zorganizowaną przez Samorząd Studencki UPJPII zatytułowano *Kadry miłosierdzia*. „Fotografowie zatrzymali coś, co jest niesamowite z punktu widzenia uczestników ŚDM, i myślę, że to w wielu ludziach wyzwoli poczucie

więzi i wspólnoty” – mówił ks. Michał Drożdż 13 października podczas wernisażu wystawy w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej.

Przebrnęliśmy przez setki zdjęć, aby wybrać te, które najlepiej oddają klimat lipcowych uroczystości, i z nimi wyszliśmy do ludzi, którzy chcą zatrzymać ducha ŚDM na dłużej, ale także do tych,

Nagroda Młodych Dziennikarzy również dla twórców filmowych

tekst: Izabela Witek

zdjęcie: Izabela Tomica

Szósty rok, szósta edycja, niesamowita szansa. Konkurs dla młodych dziennikarzy z każdą kolejną edycją nabiera nowego wymiaru. Nie inaczej będzie w tym roku.

Wszystko z powodu Nagrody Młodych Dziennikarzy im. Bartka Zdunka, która w tym roku wzbogaciła się o nową kategorię – Młodzi Twórcy Filmowi. Patronem jest ks. prof. Andrzej Baczyński, współzałożyciel studiów dziennikarskich na UPJPII. „Konkurs przedłuża niejako jego życie i dzieło, pokazując jako osobę wartą inspiracji i naśladowania” – mówi ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. UPJPII, który z sympatią i szacunkiem wspomina ks. Baczyńskiego.

Niewątpliwy artysta

Prodziekan Wydziału Nauk Społecznych, kierownik Redakcji Programów Katolickich w Telewizji Kraków – to tylko niektóre z funkcji pełnionych przez patrona najnowszej kategorii. Prof. Baczyński był wspaniałym człowiekiem. „Świetny wykładowca, doskonały organizator, niewątpliwy artysta – tak mówi o nim dr hab. Krzysztof Gurba – Był sympatycznym człowiekiem, wczuwającym

się w potrzeby innych ludzi, wrażliwym i ciepłym”.

W dodatku – niewątpliwie utalentowanym. Wiele z jego filmów zostało nagrodzonych. „Ksiądz Andrzej zawsze popierał ambicje młodych filmowców. To on kupił pierwszą kamerę na potrzeby słuchaczy i studentów naszych studiów – zdradza Krzysztof Gurba – opiekował się filmową częścią naszego programu studiów”. Nic więc dziwnego, że to uczyniono patronem kategorii obejmującej twórców materiałów filmowych.

Młodzi dla młodych

Nad całokształtem konkursu trwają już prace. „Warto zaznaczyć, że w organizację angażują się bardzo młodzi, ale niezwykle zdolni ludzie. Miło jest patrzeć na ich zaangażowanie, chęć doceniania innych osób. Konkurs ten jest niesamowitą wartością, bo tworzą go niesamowici ludzie” – twierdzi Sara Guzik, koordynatorka konkursu. A sam udział? „Dla początkujących dziennikarzy jest to ogromna szansa, to taki mały, wielki krok” – dodaje.

Ideę konkursu podsumowuje ks. Michał Drożdż: „Media Valor młodych, czyli

promocja twórczości dziennikarskiej młodych ludzi, którzy odsłaniają świat najpiękniejszych ludzkich wartości”.

Kolejna edycja

Nagroda Młodych Dziennikarzy im. Bartka Zdunka przyznawana jest od sześciu lat przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej UPJPII, Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich i redakcję „Gościa Niedzielnego”. Laureatami konkursu są dziennikarscy debiutanci, autorzy ciekawych inicjatyw medialnych, publicyści i reportażyści. Zgłoszenia do szóstej edycji można przysyłać od 1 grudnia 2016 do końca lutego 2017 roku. Regulamin konkursu można znaleźć na stronie internetowej www.nagrodamlo-dychdziennikarzy.wordpress.com.

Patronem konkursu jest Bartłomiej Zdunek – student pierwszego roku dziennikarstwa i komunikacji społecznej UPJPII, zmarły tragicznie w 2010 roku. Człowiek o niepospolitych zdolnościach i wielkim sercu, wspaniały przyjaciel i świetny kolega, któremu nie było dane zadebiutować za życia w świecie mediów i spełnić swoje wielkie marzenia dziennikarskie. ■

JAK POSZUKIWAĆ INFORMACJI NAUKOWEJ W INTERNECIE

Zapraszamy do udziału w **szkoleniu** na temat wyszukiwania informacji naukowej w Internecie, które poprowadzą pracownicy Biblioteki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Szkolenie przeznaczone jest dla pracowników naukowych oraz studentów naszej Uczelni i uwzględnia potrzeby informacyjne danej grupy. Zajęcia można zorganizować w poszczególnych jednostkach Uczelni lub w Bibliotece. Warunkiem odbycia się szkolenia jest zebranie co najmniej 5-osobowej grupy oraz zarezerwowanie sali komputerowej na Wydziale lub w Bibliotece.

Zgłoszenia grup oraz terminy można ustalić z Panią Aleksandrą Ziarno-Adamus
aleksandra.ziarno@upjp2.edu.pl

Tematyka szkolenia:

- wyszukiwanie informacji naukowej w Internecie,
- wyszukiwarki naukowe, multiwyszukiwarki,
- bibliograficzne bazy danych, bazy pełnotekstowe,
- repozytoria i biblioteki cyfrowe,
- bazy danych dostępne w Bibliotece UPJPII

Biblioteka Główna Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II

tekst: Michał Pora

zdjęcia: Maciej Gradowski

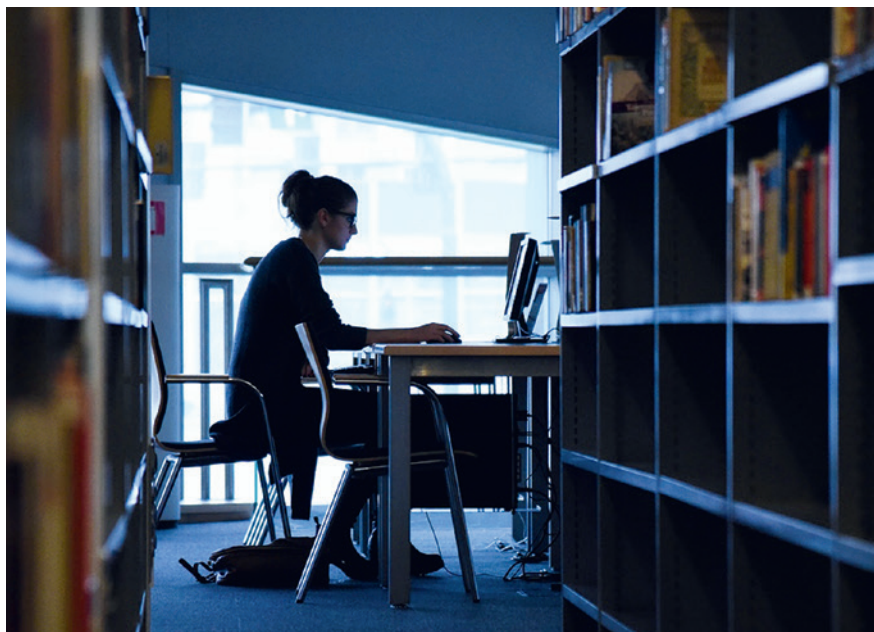
Multimedialne centra kultury, mediateki, arteteki – tak współcześnie nazywane są nowoczesne biblioteki na miarę XXI wieku. Taką jest również Biblioteka Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. Już sama architektura budynku wtopionego w urbanistyczny krajobraz na ulicy Bobrzyńskiego świadczy o jego nowoczesności. To właśnie przestrzeń naszej biblioteki zachęca do działania nie tylko w obrębie szeroko pojętej oświaty i nauki, ale także sztuki i kultury. To tutaj czytelnik spotyka się z otwartością na funkcjonalne rozwiązania, pomagające w odnalezieniu tego, czego szuka. W ofercie Biblioteki UPJPII oprócz tego, co można nazwać „bibliotecznym pakietem podstawowym”, czyli książek, czytelni, komputerów, skanerów itp. można również oglądać rozmaite wystawy, uczestniczyć w konferencjach naukowych, sympozjach, szkoleniach.

Biblioteka Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II jest jedną z największych bibliotek uczelni katolickich w Polsce i największą kościelną biblioteką archidiecezji krakowskiej.

Atutem naszej Biblioteki jest wolny dostęp do zbiorów. Jest to duża wygoda dla czytelnika, który może wejść między regały i przeglądać książki. Nasuwa się pytanie, dlaczego to taka wygoda, skoro można książkę zamówić na miejscu lub przez internet i odebrać ją w wypożyczalni? Oczywiście wygoda to kwestia subiektywna. Jeżeli wejdziemy między regały po upatrzoną książkę, może się okazać, że zauważymy na półce obok innej, równie ciekawą, o podobnej tematyce, która może nam się przydać np. do pisania pracy, zadania na zaliczenie itp. Wolny dostęp to również możliwość swobodnego przeglądania tytułów przez czytelnika, który poszukuje po prostu czegoś ciekawego do poczytania.

A wybór jest szeroki. Na pierwszym piętrze znajdują się książki, na drugim czasopisma oraz kolekcje książkowe. W Bibliotece znajdziemy zbiory z zakresu teologii, filozofii, historii, pedagogiki, psychologii, sztuki i literatury. Warto zwrócić uwagę na wyjątkowe zbiory cennych darów kolekcji Jerzego Turowicza oraz św. Jana Pawła II, który wypytywał władze uczelni i dyrekcję o Bibliotekę, gdy ta była jeszcze w budowie.

Gdy już wyjdziemy spomiędzy bibliotecznych regałów, możemy odnaleźć ciszę i spokój, których szukaliśmy. Użytkownicy czytelni określają warunki do nauki zawsze tylko pozytywnymi przymiotnikami: jako rewelacyjne, cudowne, wspaniałe itd. Stali bywalcy chwalą dobry klimat, będący wizytówką Biblioteki UPJPII. Czytelnicy mogą tutaj korzystać z komputerów z internetem, skanerów. Można również korzystać z sieci bezprzewodowej i pracować na włas-

nym laptopie. Komfortowym rozwiązaniem są pokoje do pracy indywidualnej, z których każdy może skorzystać, jeżeli tylko ma potrzebę całkowitej izolacji i zaurznięcia się we własnym świecie nauki.

Jeżeli czytelnik czuje niedosyt informacji w danej dziedzinie czy o konkretnym zagadnieniu, wykwalifikowana kadra bibliotekarzy z tym niedosytem nikogo nie wypuści. Na miejscu można również skorzystać z baz danych. Biblioteka UPJPII wykupiła dostęp do elektronicznych baz danych: ATLA Religion Database with ATLA Serials, Communication & Mass Media Complete oraz Cambridge Journals – Kolekcja HSS (Nauki humanistyczne i społeczne). Można z nich korzystać w ramach uczelnianej sieci komputerowej. Dodatkowo istnieje możliwość skorzystania z dostępu do baz danych finansowanych przez MNiSW w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki. Oprócz tego dzięki oprogramowaniu HAN można korzystać (na miejscu w bibliotece lub zdalnie) z platformy IBUK Libra, która zawiera około 300 tytułów ebooków. Wystarczy mieć założone i aktywne konto czytelnicze. Wtedy ebooki możemy czytać w domu, w pracy, na uczelni – po prostu wszędzie.

Dbłość o dobre samopoczucie czytelnika to zapewnienie mu tzw. świętego spokoju. A „Święty spokój” to miejsce relaksu, czyli pokój znajdujący się na parterze w holu, gdzie każdy może sobie zrobić kawę, herbatę, zjeść śniadanie i rozsiąść się wygodnie na jednej z sof. „Święty spokój” to również miejsce do wspólnej nauki.

Biblioteka jest otwarta na rozmaite imprezy. Są tutaj doskonałe warunki do organizowania konferencji, sympozjów i szkoleń. W sali konferencyjnej organizuje się interesujące spotkania, również artystyczne. W holu można oglądać ciekawe wystawy.

Biblioteka UPJPII to miejsce, w którym wiele się dzieje w duchu współczesnej nauki i kultury. Zapraszamy zatem do jej odwiedzenia i przekonania się, jak ciekawe jest to miejsce.

Biblioteka otwarta jest od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00–18.00, w soboty od 9.00–15.00.

Dojazd tramwajami linii 11, 18, 23, 52 oraz autobusem linii 194. ■

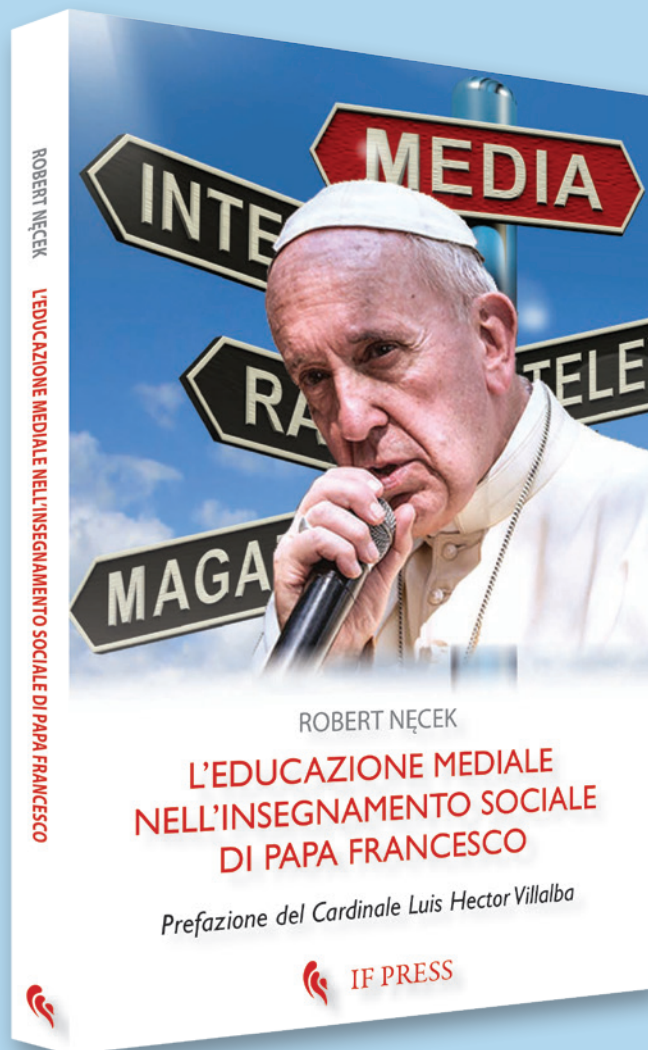
Robert Nęcek, *L'educazione mediale nell'insegnamento sociale di papa Francesco*, Roma 2016

Kiedy ks. Robert Nęcek, rzecznik kard. Stanisława Dziwisza i kierownik Katedry Edukacji Medialnej w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, zaproponował mi napisanie przedmowy do tej książki, poczułem się zaszczycony. Mimo że nie jest to temat mojej specjalizacji, przyjąłem propozycję, gdyż niezwykle doceniam ten gest, a także ze względu na uznanie dla papieża Franciszka. Czytając tę książkę, zdałem sobie sprawę, że jest to dzieło, które powstało w wyniku długiej ścieżki edukacyjnej oraz wielu przemyśleń, które są teraz prezentowane jako owoc pracy wirtuoza.

Cechą publikacji, którą warto podkreślić, jest doskonała znajomość tekstów papieża Franciszka. Ksiądz Nęcek ukazuje w swojej książce dogłębne zrozumienie nauk papieża Franciszka na temat komunikacji w Kościele. Doskonale pojmuje przemyślenia papieża, bazując na Jego różnych dokumentach, codziennych homiliach w Santa Marta i wypowiedziach w mediach. Autor w pełni rozumie, że dokument z Aparecidy stanowi dla papieża istotny punkt odniesienia. Przypomnijmy, że kardynał Bergoglio odegrał bardzo ważną rolę w przygotowaniu tego dokumentu dla episkopatu Ameryki Łacińskiej i Karaibów. Autor mówi nam, że świadectwa z życia papieża Franciszka, jego umiejętności komunikacyjne i wykorzystanie mediów sprawiają, że stanowi on wielki autorytet i jest szanowany nie tylko przez wiernych, ale także przez ludzi, którzy nie wyznają wiary chrześcijańskiej. Dodaje również, że Franciszek jest mistrzem komunikacji i powinniśmy iść za jego przykładem.

Nie da się zaprzeczyć, że **fenomen franciszkański** jest godny obserwowania, zrozumienia i docenienia, zarówno z punktu widzenia parametrów badań społecznych, jak i klucza teologicznego, który nazywamy **znakami czasu**. Jeśli gesty ojca świętego są zaskakujące, to nie mniej prowokacyjne są jego słowa. Konieczna jest więc hermeneutyka języka Bergoglio, który ma szczególną moc. Papież Franciszek zauważa, że język używany przez Kościół został już wyczerpany i osiągnął etap stagnacji, który uniemożliwia szerzenie Ewangelii. Odkrywa nowe terytoria komunikacyjne, zakorzenione w naszej sytuacji historycznej, mające służyć ponownemu odkryciu Ewangelii. Język papieża jest otwarty, spontaniczny, ale ta spontaniczność jest dobrze zachowana i przemyślana. Poza tym język papieski jest jasny i prosty.

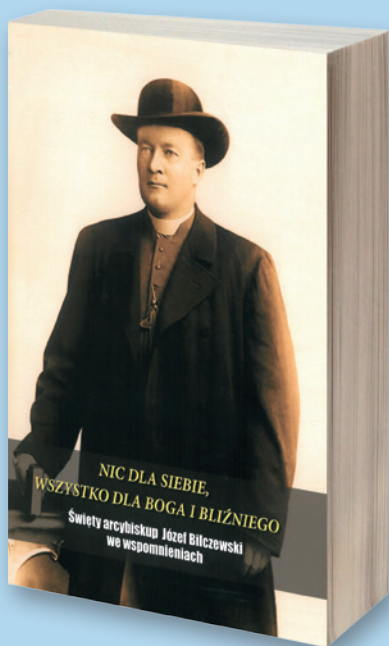
Po trzecie, język ojca świętego jest często symboliczny. Kiedy papież mówi, że Kościół nie powinien być **urzędem celnym**, a **szpitalem polowym**, możemy dostrzec oddźwięki antropologiczne, teologiczne i duszpasterskie, które są zawarte w tej ekspresji, prostej tylko z pozoru. Należy przyznać, że komunikacyjny styl papieża, jego język skoncentrowany na blisko-

ści i kulturze spotkania, głęboko wpływają na świat, w którym Kościół patrzy na siebie, aby spojrzeć poza siebie.

Papież Franciszek zdaje sobie sprawę z kluczowego znaczenia mediów w dzisiejszym świecie, nawet dla Kościoła katolickiego. „Rewolucja technologiczna i procesy globalizacyjne sprawiają, że obecny świat leży u progu kultury medialnej. Oznacza to zdolność do rozpoznawania nowych języków, które mogą pomóc w szerszej globalnej humanizacji. Te nowe języki tworzą filar zmian w społeczeństwie. W naszym stuleciu, znajdującym się pod tak dużym wpływem mediów społecznych, pierwsze przykazanie, katecheza i dalsze pogłębianie wiary nie mogą obejść się bez tych mediów” – czytamy w punktach 484 i 485 dokumentu z Aparecidy, wyraźnie zainspirowanego przez Bergoglio, które poświęcono różnym refleksjom na temat mediów.

Nie ulega wątpliwości, że dzieło, które otrzymują czytelnicy i do którego miałem przyjemność napisać przedmowę, ma wielką wartość i że jego lektura przyczyni się do wychowania uczniów misjonarzy, znających i ceniących kulturę komunikacji (kard. Luis Hector Villalba, archidiecezja Tucuman).

„Nic dla siebie, wszystko dla Boga i bliźniego”. Święty arcybiskup Józef Bilczewski we wspomnieniach, opracowanie, wstęp, przypisy, indeksy i wybór ilustracji ks. Józef Wołczański, Lwów–Kraków 2016

Prezentowana książka zawiera niezwykle cenny materiał źródłowy – wspomnienia bezpośrednich świadków życia lwowskiego metropolity. Gromadzono je we Lwowie jeszcze przed II wojną światową z myślą o planowanym procesie beatyfikacyjnym, ale nigdy wcześniej nie doczekały się publikacji. Tymczasem zawierają one oryginalne informacje ilustrujące głębokie życie religijne hierarchy, odsłaniają cechy charakteru i temperamentu, ilustrują żarliwy patriotyzm Polaka z epoki zaborów, ale i niepodległej Rzeczypospolitej, przybliżają imponujący rozmach duszpasterski pasterza na Kresach Wschodnich, ukazują jego wrażliwość na ludzką biedę w aspekcie moralnym i materialnym. Publikacja ta stanowi nieocenione źródło do poznania motywacji, jak również konsekwentnej woli realizacji inicjatyw św. Józefa Bilczewskiego na różnych obszarach aktywności: rozbudowy sieci parafii rzymskokatolickich i budowy przeszło 300 świątyń, propagowania kultu Najświętszej Maryi Panny i świętych, mecenatu nad stowarzyszeniami katolicko-robotniczymi oraz ascetyczno-religijnymi, dialogu międzyobrządkowego. Lektura książki nie tylko wzbogaci wiedzę o randze osoby i misji św. Józefa Bilczewskiego, ale także zapozna czytelników ze skomplikowanym układem stosunków społeczno-politycznych oraz kościelno-religijnych przełomu XIX i XX wieku w Galicji/Małopolsce Wschodniej, w których lwowski metropolita realizował się jako człowiek, kapłan, pasterz i Polak. (Stanisław Skibiński)

Pielgrzymi, drogi, święte miejsca. Duszpasterstwo w kontekście podróży. Pilgern, Wege, Heilige Orte, Seelsorge in Kontext von Menschen Unterwegs, red. Michaela C. Hastetter, Maciej Ostrowski, Kraków–Trumau 2016

Monografia zbiorowa jest owocem międzynarodowego projektu dotyczącego pielgrzymowania i turystyki religijnej. Był on prowadzony w latach 2013–2015 przez doktorantów i studentów oraz ich profesorów z trzech ośrodków: Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, Uniwersytetu Alberta Ludwika we Fryburgu Bryzgowijskim (Niemcy) oraz Wyższej Szkoły Katolickiej Teologii w Trumau (Austria). Uczestniczyli w nim także przedstawiciele Wyższej Szkoły Filozoficzno-Teologicznej w Heiligenkreuz (Austria), Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie i Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Uniwersytetu Arystotelesa w Tesalonikach (Grecja), Uniwersytetu w Bernie (Szwajcaria) oraz Greckokatolickiego Fakultetu Teologicznego w Preszowie (Słowacja). Autorzy uczestniczyli w sympozjach i seminariach w Krakowie i Kalwarii Zebrzydowskiej, Strasburgu (Francja), Trumau i Mariazell (Austria), Regensburgu (Niemcy) oraz Tesalonikach (Grecja). Zarazem odwiedzali okoliczne ośrodki pielgrzymkowe i zapoznawali się z wybitnymi pomnikami chrześcijańskiej kultury. Publikacja zawiera 39 artykułów (niektóre w dwóch wersjach językowych), przygotowanych przez 33 autorów: profesorów, doktorantów i studentów z ww. ośrodków, w językach polskim, niemieckim, angielskim i słowackim. Pomagają one spojrzeć na problematykę pielgrzymowania i turystyki religijnej od strony teologii, antropologii i geografii; ich roli w życiu religijnym, kulturze i formacji człowieka. Książkę otwierają teksty dotyczące ogólnych zagadnień, które pozwalają lepiej zrozumieć sens i cel pielgrzymowania, jego teologiczne aspekty i rolę w misji Kościoła. Pielgrzymowanie zapisało się w różnych obszarach ludzkiego życia, dlatego w drugim dziale umieszczono artykuły o pielgrzymowaniu w sztuce i literaturze oraz jego znaczeniu w kontekście krajobrazu. Pielgrzymki to przede wszystkim wędrowanie. Dlatego trzeci dział skupia się na opisie wybranych pielgrzymkowych szlaków. Celem pielgrzymek są sanktuaria – osobna, najobszerniejsza grupa opracowań odnosi się do opisu wybranych pielgrzymkowych ośrodków w Europie, ale także w Afryce. Ostatni, piąty dział stanowią opracowania teologiczne skupiające się na duchowej pielgrzymce, jaką jest ludzkie życie prowadzące ku ostatecznemu sanktuarium, jakim jest niebo, miejsce spotkania z Bogiem. Tu jedno z nich jest autorstwa teologa greckokatolickiego, inne teologa ewangelickiego. Książka jest dostępna w bibliotece cyfrowej UPJPII (ks. Maciej Ostrowski).

